

Proiectarea livezii _____	4
Fructe din livada proprie _____	4
Locul de cultivare _____	4
Principiile proiectării unei livezi _____	6
Posibilități de asociere _____	8
Locul pomilor și arbuștilor fructiferi _____	15
Forme și culori _____	23
Unelte, lucrări de pregătire _____	26
Uneltele de grădină cele mai importante _____	26
Întreținerea uneltelor _____	29
Depozitarea uneltelor și sculelor _____	30
Cunoașterea solului _____	31
Împărțirea grădinii _____	34
Aleile grădinii _____	38

Plantare, îngrijire _____	44
Solul potrivit _____	45
Plantarea și îngrijirea pomilor fructiferi _____	45
Creșterea puietului, altoirea _____	48
Plantarea și îngrijirea baciferelor _____	52
Lucrările de tăiere și înmulțirea baciferelor _____	53
Lucrări de tăiere la pomii fructiferi _____	55
Protecția plantelor _____	58
Asocierea pomilor fructiferi _____	60
Adminstrarea îngrășămintelor, udarea _____	61
Specii de pomi și arbuști fructiferi _____	62

Proiectarea livezii

Fructe din livada proprie

Oricine este cuprins de un sentiment plăcut atunci când poate culege cireșe timpurii, apoi caise zemoase, mere, pere și prune aromate din livada proprie. Cine are posibilitatea să îngrijească o grădină de dimensiuni mari poate introduce în cultură chiar toate speciile de fructe tipice pentru zona climatică existentă. Pomii și arbuștii fructiferi nu ne încântă doar cu fructele lor aromate, ci și cu prezența lor în grădină, în special primăvara, când îmbracă veșminte noi împodobite cu flori.

Să ne gândim puțin la meri, la parfumul pe care îl răspândesc când încep să înflorească, ori la imaginea armonioasă ce ne-o oferă albinele ce roiesc în jurul acestora. Mai târziu, când toamna se apropie, așteptăm cu nerăbdare să gustăm din fructele roșii, aromate. În zilele toride de vară coroana pomilor fructiferi ne oferă o umbră plăcută fie că e vorba de o plantație în șir, condusă sub formă de cordon

vertical, fie de plante solitare, lăsate să crească liber.

Elemente indispensabile ale grădinii sunt și arbuștii fructiferi din grupa baciferelor. Foarte cunoscuți sunt coacăzul roșu, alb și negru, agrișul cu fructe galben-verzui sau purpurii, murul, zmeurul și căpșunul. Este indicat să se păstreze în grădină și câteva tufe de soc. Afinul nu crește din păcate în orice zonă, în schimb se mai pot cultiva în grădină struguri de masă sau pentru vin.

Locul de cultivare

Pomi fructiferi, viță-de-vie

Deși se cunosc cerințele pomilor fructiferi față de factorii climatici, este mai indicat să se țină cont de condițiile de cultivare pe care le oferă grădina sau unele părți ale acesteia.

Aceste condiții sunt foarte greu de schimbat, însă este îmbucurător faptul că și pentru grădinile mai puțin adecvate – răcoroase, cu poziție nordică – se găsesc soiuri potrivite, rezistente.

Vița-de-vie, piersicii și perii au nevoie de locuri însorite, deoarece doar în aceste zone fructele ajung la maturitate. În schimb, mai puțin pretențioși la lumină sunt mărul ori vișinul, iar arbuștii din grupa baciferelor (zmeurul, murul, afinul, coacăzul, agrișul etc.) suportă bine locurile semiumbrite, deși toate aceste plante se simt și se dezvoltă mai bine dacă beneficiază de razele directe ale soarelui.

Poate exista o deosebire semnificativă și între diferitele zone ale grădinii. De exemplu, dintre soiurile de măr, *Renet cox portocal* preferă zonele mai răcoroase, în timp ce soiul *Boskoop* suportă și poziționarea mai puțin adecvată.

Numărul pomilor plantați depinde de mărimea suprafeței potrivite pentru cultivarea acestora. Pomii fructiferi preferă soluri profunde, permeabile, bogate în elemente nutritive (mai multe informații despre posibilitățile îmbunătățirii calității solului puteți afla din

Într-un spațiu de cultură adecvat se obține o recoltă bogată

Proiectarea livezii

capitolul *Cunoașterea solului*). Doar pomii plantați în locuri adecvate creșterii și dezvoltării lor vor fi viguroși și productivi.

Fructe din grupa baciferelor

Speciile de plante din această grupă au cerințele cele mai mici față de condițiile de cultură. Totodată, au și cerințe reduse față de spațiul de cultură. Acești arbuști, cu ramurile lor, se pot cultiva și în spațiile libere dintre pomii fructiferi sau la marginea grădinii, lângă gard. Pentru cultivarea murului se pot utiliza și taluzurile abrupte. Zmeurul poate crește sub pomi, iar căpșunul pe orice petic de pământ sau ca acoperitor de sol, chiar și sub tufe late.

Coacăz roșu cu fructificare abundentă

Principiile proiectării unei livezi

În funcție de specie și soi, pomii fructiferi rodesc prima dată după doi-trei ani de la plantare. Speciile altoite pe portaltoi cu creștere slabă fructifică mai repede, în schimb mărul, părul și cireșul, cu creștere puternică, produc fructe mai târziu (vezi capitolul *Creșterea puiețului, altoirea*). Cel mai târziu fructifică nucul. Pomii fructiferi cu creștere lentă, sub formă de tufă, rodesc foarte timpuriu, dar au o longevitate redusă: trăiesc maxim 25 de ani. În schimb, speciile cu trunchi înalt sunt foarte longevive.

Având în vedere caracteristicile soiului și talia copacului, se va hotărî amplasamentul în cadrul grădinii. Majoritatea pomilor fructiferi se obțin prin altoire, deci aceștia reprezintă soiuri ameliorate. Altoirea se poate realiza și de către amatori, ceea ce necesită pregătire de specialitate și experiență (vezi capitolul *Creșterea puiețului, altoirea*).

Sfat util

În centrele de grădinărit se verifică cu atenție oferta puieților de pomi fructiferi, precum și tipul de portaltoi utilizat. De asemenea, se ține cont și de înălțimea speciilor, dacă acestea au suficient spațiu în grădină. În grădinile de dimensiuni mai mici se potrivesc speciile de pomi fructiferi de talie redusă.

Altoirea se realizează de obicei între specii identice, adică mărul se altoiește pe portaltoi de măr, iar vișinul pe portaltoi de vișin. Există însă și excepții. Părul, de exemplu, este altoit frecvent pe portaltoi de gutui cu creștere redusă, deoarece părul altoit pe franc (portaltoi obținut din sămânță) prezintă o creștere foarte viguroasă. De aceea la achiziționarea puiețului de păr trebuie să se acorde o atenție sporită portaltoiului utilizat, deoarece acesta va determina mai târziu talia pomului fructifer. Același principiu este valabil și la măr, cu deosebirea că există tipuri cu creștere joasă, medie și înaltă